

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г.С. Сковороди
Факультет іноземної філології

**НАУКОВІ РОЗВІДКИ СТУДЕНТІВ
ФАКУЛЬТЕТУ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ Г.С. СКОВОРОДИ**

Збірник тез наукових доповідей

Випуск 1

Харків

2020

УДК 81'243
ББК 81.2
Н 34

За загальною редакцією
кандидата філологічних наук, доцента **Т.В. Подуфалової**

*Затверджено редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету
імені Г.С. Сковороди*

(протокол №4 від 15.06.2020 р.)

Н34 Наукові розвідки студентів факультету іноземної філології Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди: збірник тез наукових доповідей / За заг. редакцією канд. філол. наук, доц. Т.В. Подуфалової. Харків: ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2020. 98 с.

У збірнику представлено тези наукових доповідей магістрантів факультету іноземної філології Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди, присвячені актуальним проблемам іноземної філології та методики навчання іноземних мов.

Для викладачів, аспірантів і студентів філологічних факультетів закладів вищої освіти.

УДК 81'243
ББК 81.2

© Харківський національний педагогічний
університет імені Г.С. Сковороди, 2020

Плахтєєва Вікторія. Жіночий образ у романі М. Етвуд «Розповідь служниці»	67
Пода Ірина. Репрезентація міста в модерністській літературі	68
Полянська Катерина. Використання таксономії Блума для розвитку критичного мислення першокурсників на заняттях з іноземної мови	69
Попова Наталія. Прагматика емфазу у політичній промові	70
Прасоленко Наталія. Мотив єдиновладдя в романі О. Хакслі «Прекрасний новий світ»	71
Присяник Світлана. Ремінісценція та алюзія в літературознавстві	72
Радіонова Ольга. Англійський концепт Жадібність у сучасній когнітивній лінгвістиці	73
Риженко Марина. Репрезентація невербального знаку емоцій «усмішка» в англійській мові	74
Рогожа Анна. Інтертекстуальність у літературознавстві	75
Сапронова Дар'я. Лінгвостилістичні засоби репрезентації образу жінки в американських фольклорних піснях	76
Северілова Єлизавета. Феномен мовної гри у сучасному розгляді	77
Солодяннікова Владислава. Міфологізація вікторіанства в романі Джона Фаулза «Жінка французького лейтенанта»	78
Соломко Ірина. Ступінь досліджуваності проблеми запозичень у сучасній англійській мові	79
Сторчак Поліна. Вимоги до відбору відео-блогів для навчання учнів старшої школи монологічного мовлення	80
Стрижак Олена. Роль лексико-семантичної інтерференції при викладанні економічних дисциплін англійською мовою	81
Тарасенко Катерина. Епістемічна модальність і способи її вираження в сучасній англійській мові	83
Теплинська Валерія. Поетика хронотопу в британському детективному романі (на матеріалі творів Г.К. Честерсона)	84
Толмачова Катерина. Вживання «експлетивного» заперечення як одна з особливостей французького синтаксису	85
Травіна Алевтина. Заголовок медійного тексту як засіб апеляції до аудиторії	87
Фірсова Аліна. Художня своєрідність оказіональних антропонімів у британській казці	88
Халавка Марина. Поняття можливого світу і його семантика	89
Худайберганова Мавлюда. Значення аудитивної компетентності у підготовці майбутніх учителів англійської мови	90
Чорна Олена. Національно-культурна специфіка емоційного концепту ОБРАЗА в англійській мові	91
Штих Анна. Переваги використання рольових ігор на уроках англійської мови в середніх класах	92
Юрченко Аліна. Особливості функціонування геймерського жаргону <i>Leet</i> у сучасній англійській мові	93

Оскільки відео-блоги функціонують у якості зразка монологічного висловлювання, доцільно, на нашу думку, відбирати відео-блоги, автори яких є носіями англійської мови й демонструють стандартну вимову. Більш того, монологічне висловлювання автора повинно бути композиційно цілісним, логічним і послідовним, що сприяє формуванню в учнів розуміння структури монологу певного типу.

Визначені нами вимоги сприятимуть, на нашу думку, більш раціональному відбору навчального матеріалу й підвищенню ефективності процесу формування вмінь монологічного мовлення учнів старшої школи.

Література

1. Дука М. Дидактичні переваги використання відео-блогів (влогів) під час формування в майбутніх учителів компетентності в англомовному говорінні. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. 2019. № 2 (86). С. 14-24.
2. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О.Б., Бориско Н.Ф., Борецька Г.Є. та ін. / за загальн. ред. С.Ю. Ніколаєвої. Київ: Ленвіт, 2013. 590 с.
3. Поточняк Г.І. Використання відеоблогів на практичних заняттях з англійської мови. Молодий учений. 2019. № 4.2 (68.2). С. 182-185.

РОЛЬ ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНОЇ ІНТЕРФЕРЕНЦІЇ ПРИ ВИКЛАДАННІ ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ

Олена СТРИЖАК

Науковий керівник – кандидат філологічних наук, доцент Г.О. Крапівник

Інтеграція України у європейську спільноту актуалізує питання опанування студентами навчальних дисциплін англійською мовою, засвоєння термінології, з'ясування особливостей перекладу при читанні професійної літератури тощо. Викладання навчальних дисциплін економічного спрямування англійською мовою в білінгвальному середовищі дозволяє не лише сформувати у студентів іншомовну компетенцію, але й сприяє певною мірою проникненню норм і правил англійської мови в російську та українську в умовах мовної взаємодії. У лінгвістиці таке явище отримало назву лексико-семантичної інтерференції, що може виражатися у запровадженні у мовлення іншомовних одиниць та певних мовних структур.

Використання поняття інтерференції як певного відхилення від норм за мовного контакту пов'язане з діяльністю Празького лінгвістичного гуртка. На теперішній час більшість наявних визначень розуміють під інтерференцією і процес, і результат взаємодії мовних систем в мові білінгва, одна з яких є домінантною, та яка впливає на вторинномовну систему [1, с. 11]. Таким чином, взаємодія і взаємопроникнення мов призводить до певних змін у обох мовних

системах. Це може виражатися у запозиченні іншомовних термінів, зміні значення слів, звуженні чи розширенні смислового навантаження як існуючого, так і запозиченого слова, виникненню порушення правил сполучуваності слів тощо. Передумовою виникнення такого явища, як інтерференція, є те, що, людина, починаючи вивчати іншу мову, частково використовує код рідної мови.

Деякі науковці розділяють інтерференцію на лексичну та семантичну, інші наголошують на тому, що існує лише лексико-семантична інтерференція. Більшість дослідників даного лінгвістичного явища вкладають в поняття інтерференції перенесення навичок однієї мови на іншу, яке може бути як негативним (деструктивна інтерференція), так і позитивним (конструктивна інтерференція, транспозиція) [2, с. 102]. Семантична інтерференція пов'язана з тим, що певні явища відображені в іноземній мові інакше, ніж в рідній, тобто вона проявляється на рівні значень слів. У загальному сенсі, лексична інтерференція є запозиченням лексики, а семантична – запозиченням смислів; оскільки ці явища є взаємопов'язаними, то їх досить складно диференціювати.

Термін лексико-семантичного інтерференція означає зближення слів двох мов на основі їх формальної або семантичної подібності, а також перехід лексики (фразеології) з однієї мови в іншу. Це може виражатися як у прямому запозиченні або калькуванні, так і зближенні слів двох мов на основі подібності їхньої форми чи значення.

При викладанні дисциплін економічного профілю англійською мовою лексико-семантична інтерференція виявляється у:

1) семантичній переоцінці термінів – псевдоінтернаціоналізмів (*business, capitalism, entrepreneurship* – слова, що мали негативне забарвлення в радянські часи, але пізніше набули позитивного значення);

2) вживанні економічних термінів у невластивому для них значенні для позначення певних категорій або явищ (*cheque* в англійській мові використовується на позначення засобу оплати шляхом використання підписаної паперової форми замість використання готівкових грошей, тоді як в українській мові омонімом *чек* називають талон з каси магазину з грошовою сумою, отриманою за товар);

3) вживанні слова у невластивому йому значенні з порушенням норм лексичної сполучуваності при використанні термінів для утворення стійких словосполучень (наприклад, українською *рейдерське захоплення*, тоді як англійською слово *raider* означає особу, яка раптово починає купувати велику кількість акцій компанії, намагаючись взяти її під контроль, в українській мові слово набуло негативного забарвлення, означаючи людину, яка насильницьким шляхом хоче заволодіти чужою власністю);

4) розширенні чи звуженні значення запозиченого терміну в іншій мові (*merchandising* в перекладі означає «сприяння поширенню товарів», але в українській мові використовується в більш широкому значенні, означаючи вид презентаційної маркетингової діяльності та просування брендів на ринок; *consulting* – англійською означає консультування в галузі бізнесу, але при вживанні українською, під консалтингом розуміють консультування в будь-якій царині);

5) підміні понять, коли запозичений іншомовний термін стає загальноживаним та замінює собою слово, що первісно використовувалося на позначення категорії чи явища, набуваючи при цьому іншого смислу (*dropshipping* замінює поняття «прямий продаж», розширюючи його значення з методу продаж до певної організації бізнесу).

Вищенаведені випадки виникнення лексико-семантичної інтерференції при викладанні економічних дисциплін англійською мовою обумовлено різницею в обсязі значень слів та лексичної сполучуваності й асоціативних зв'язків у співвіднесених економічних термінах контактуючих мов, наявністю семантичних відмінностей між членами синонімічного ряду в мовах, що контактують. Крім того, принциповою відмінністю при викладанні економічних дисциплін англійською мовою у східному регіоні України є те, що більшість студентів однаково вільно володіє як російською, так і українською мовою, тобто викладання від самого початку здійснюється у білінгвальному середовищі. При подальшому опануванні англійської мови мовне середовище стає трилінгвальним, що викликає проникнення слів у три мови одночасно.

Література

1. Багана Ж., Блажевич Ю.С. Лексическая интерференция в условиях языкового контакта (на примере русского и португальского языков). Вестник ИГЛУ, 2011. С. 10-15.

2. Трегубова Ю. А. Лексико-семантическая интерференция в профессионально-ориентированном переводе (на примере перевода технического текста). Научный результат. Вопросы теоретической прикладной лингвистики. Т.5, № 3, 2019. С. 99-107.

ЕПІСТЕМІЧНА МОДАЛЬНІСТЬ І СПОСОБИ ЇЇ ВИРАЖЕННЯ В СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Катерина ТАРАСЕНКО

Науковий керівник – кандидат філологічних наук, доцент Ю.В. Невська

На сучасному етапі розвитку лінгвістичної науки категорія модальності є одним з найскладніших та дискусійних об'єктів дослідження. Серед модальних значень, що розрізняються науковцями, важливе місце займає епістемічна модальність, в семантиці якої відображується знання мовця про те, що повідомляється, та його ставлення до цієї інформації з погляду її достовірності.

У світлі загальної когнітологічної перспективи розвитку науки про мову особливо актуальним є дослідження проблеми модальності в психолінгвістичному ракурсі, оскільки розглядання процесів породження й сприйняття мови, а також онтогенетичного освоєння мовних об'єктів допомагає краще зрозуміти їхній устрій і функціонування.

Вважається, що епістемічна модальність входить до структури суб'єктивної модальності й передає оцінку знання мовцем можливості існування зв'язку між об'єктом предикації та його ознаками. Мовець, який